

ทัศนคติของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส เพื่อลดความเสี่ยงของประชาชนในการบริโภคสินค้าเกษตร ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ; (กรณีศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรี)

Farmers' Attitudes Affecting the Announcement on Banning of Paraquat, Glyphosate, and Chlorpyrifos for Risk reduction among People from Agricultural Products Consumption In Accordance with the Policy of the Minister of Agriculture and Cooperatives; (A Case Study in Prachinburi Province)

ว่าที่ร้อยตรีหญิงหน้ฐหทัย อยู่ประไพ
Acting Sub.Lt Nathathai Yooprapai

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส เพื่อลดความเสี่ยงในการบริโภคสินค้าเกษตร ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์;(กรณีศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรี)เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ เกษตรกรในจังหวัดปราจีนบุรี ทั้งหญิงและเพศชาย จำนวน 450 ตัวอย่าง โดยข้อมูลที่รวบรวมได้มาจากแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่(Frequency) หาค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard deviation) ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test และF-test โดย Independent Sample t-test ใช้กับตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร และ One-way ANOVA ใช้กับตัวแปรอิสระตั้งแต่ 2 ตัวแปรขึ้นไป กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทำการตรวจสอบเป็นรายคู่ โดยใช้สูตรตามวิธี LSD(Least Significant Difference)

ผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นมีอายุ 51-60 ปี เป็นเพศชาย ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น-ปลาย มีรายได้ 300,001-500,000 บาทต่อปี จำนวนพื้นที่เพาะปลูก 31-40 ไร่ ส่วนใหญ่มีการเพาะปลูกข้าว มีประวัติการใช้สารมากกว่า 1 สารและมีระยะเวลาการใช้สาร 16-20 ปี จากการทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปได้ว่า อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอสที่แตกต่างกัน ที่

ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอสที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 รายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอสที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จำนวนพื้นที่เพาะปลูกที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอสที่แตกต่างกัน ชนิดพืชที่เพาะปลูกที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอตที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอสที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ประวัติการใช้สารที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอตที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และระยะเวลาการใช้สารที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอตที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

คำสำคัญ เกษตรกร พาราควอต ไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส

Abstract

The objectives of this research were to study farmers' attitude towards the announcement on banning of paraquat, glyphosate, and chlorpyrifos for risk reduction among people from agricultural products consumption in accordance with the policy of the Minister of Agriculture and Cooperatives under a case study in Prachinburi province, to study the demographic factors affecting farmers' attitude towards the announcement on banning of paraquat, glyphosate, and chlorpyrifos. The sample of this study was 450 female and male farmers in Prachinburi province. Data were collected from a questionnaire. Data were analyzed using statistics, including frequency, percentage, mean and standard deviation. Hypotheses were tested by using t-test and F-test. Independent sample t-test was used with two independent variables, meanwhile One-way ANOVA was used with 2 or more independent variables. When statistically significant differences were found with a level of 0.05, a partwise comparison was conducted using Least Significant Difference (LSD).

The results of this study indicated that most of farmers were 51-60 years old, males, graduated with upper secondary school, earned with income of 300,001-500,000 baht

per year, owned 31-40 rai of cultivated land. Most of them cultivated rice and had a history of using more than 1 substance. A period of using substance was 16-20 years. The hypotheses testing could be concluded that the respondents with different age, gender, educational level, income, and land size of cultivation had different attitude towards the announcement on banning of paraquat, glyphosate, and chlorpyrifos with a statistical significance level of 0.05. The respondents with different type of plant cultivated, history of using substance, and duration of using substance had different attitude towards the announcement on banning of paraquat with a statistical significance level of 0.05.

Keywords: Farmers, Paraquat, Glyphosate, Chlorpyrifos

บทนำ

ประชากรส่วนใหญ่ในประเทศไทยประกอบอาชีพเกษตรกรรมและได้มีการใช้สารเคมีเพื่อใช้ในการทำการเกษตรเป็นจำนวนมาก สารเคมีนั้นจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการทำเกษตรกรรมที่เกษตรกรจำเป็นต้องมีการใช้สารเคมีเพื่อลดความเสียหายให้กับพืชผลทางการเกษตรและเพิ่มผลผลิตโดยเฉพาะเรื่องของคุณภาพและความสวยงามของสินค้า ที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญ เพราะช่วยให้มีความปลอดภัยจากเชื้อราและแมลงที่อยู่ในสินค้าการเกษตรที่ผู้บริโภครับประทาน แต่การใช้สารเคมีก็มีโทษเช่นเดียวกัน จึงมีมติให้ยกเลิกใช้สารเคมี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ลงนามหนังสือแจ้งมติคณะทำงาน 4 ฝ่าย ประกอบด้วย ภาครัฐ ผู้นำเข้า เกษตรกร และผู้บริโภค ที่มีมติเป็นเอกฉันท์ให้สารเคมี 3 ชนิด คือ พาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ปรับจากวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 เป็นชนิดที่ 4 ซึ่งจะมีผลให้ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก และครอบครอง ดังนั้นจากนี้ไปขึ้นอยู่กับคณะกรรมการวัตถุอันตรายว่าจะบรรจุเรื่องนี้เข้าสู่วาระการประชุมหรือไม่ และจะมีมติอย่างไร กระทรวงเกษตรฯ ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติพร้อมทำตามมติในระหว่างที่คณะกรรมการวัตถุอันตรายยังไม่ได้ประชุมเพื่อมีมติใหม่ กระทรวงเกษตรฯ ยังคงต้องปฏิบัติตามมติเดิมในการจำกัดการใช้ดังกล่าว ไม่เช่นนั้นจะมีความผิดฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ แต่หากคณะกรรมการวัตถุอันตรายมีมติใหม่อย่างไรก็พร้อมปฏิบัติตาม ในระหว่างนี้ยินดีรับฟังข้อมูลรอบด้านจากทุกฝ่าย จะมีกลุ่มเกษตรกรที่คัดค้านการยกเลิกสารเคมี 3 ชนิดเข้าพบ โดยในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะดำเนินการให้เกิดประโยชน์และความปลอดภัยสูงสุดทั้งต่อเกษตรกรและประชาชนผู้บริโภคทั่วประเทศ

ดังนั้น การค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส เพื่อลดความเสี่ยงของประชาชนในการบริโภคสินค้าเกษตรตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์; (กรณีศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรี) เพื่อทราบถึงทัศนคติของแต่ละบุคคลเกี่ยวกับสารเคมีทั้ง 3 ชนิด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส เพื่อลดความเสี่ยงของประชาชนในการบริโภคสินค้าเกษตรตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์; (กรณีศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรี)
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส

ขอบเขตของการวิจัย

- ขอบเขตด้านประชากร
ประชากรในการที่จะศึกษาครั้งนี้เป็นเกษตรกรในจังหวัดปราจีนบุรีที่มีการใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส จำนวน 450 คน
- ขอบเขตด้านเนื้อหา
 1. ตัวแปรอิสระ
 - 1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา รายได้ จำนวนพื้นที่เพาะปลูก ชนิดพืชที่เพาะปลูกประวัติการใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ระยะเวลาในการใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส
 2. ตัวแปรตาม
ทัศนคติที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซตและคลอร์ไพริฟอส
- ขอบเขตด้านเวลา
ระยะเวลารวบรวมข้อมูลการวิจัยเริ่มตั้งแต่วันที่ตุลาคม 2562 – มีนาคม 2563
- ขอบเขตพื้นที่ดำเนินงานวิจัยครั้งนี้
เกษตรกรในจังหวัดปราจีนบุรี

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอสแตกต่างกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการค้นคว้าวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) ซึ่งมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 450 ชุด ของเกษตรกรในจังหวัดปราจีนบุรี
2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และวารสารต่าง ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากตำรา เอกสาร บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส
3. ร่างแบบสอบถามขึ้นให้สอดคล้องกับกรอบแนวความคิดและวัตถุประสงค์ของงานวิจัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นนำมาตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้วยการหาค่า IOC (Index of item objective congruence)

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และทัศนคติของเกษตรกร วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับความคิดเห็น ทดสอบสมมุติฐานเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการใช้ค่าสถิติ t-test และ F-test โดย Independent Sample t-test ใช้กับตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร และ One-way ANOVA ใช้กับตัวแปรอิสระตั้งแต่ 2 ตัวแปร ขึ้นไป กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเป็นรายคู่ โดยใช้สูตรตามวิธี LSD (Least Significant Difference)

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดย แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 450 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน

126 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 รองลงมาเป็นผู้มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 อายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 อายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.3 และอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 375 คน คิดเป็นร้อยละ 83.3 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 สรุปได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง หรือส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีระดับการศึกษาอยู่ที่มัธยมศึกษาตอนต้น-ปลาย จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 รองลงมาระดับ ปวส. จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 ระดับปวช. และปริญญาตรี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 คน ระดับต่ำกว่าประถมศึกษาและประถมศึกษา จำนวน 18 คนคิดเป็นร้อยละ 4.0 ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ที่ 300,001-500,000 บาทต่อปี จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมาคือมากกว่า 500,000 บาทต่อปี จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 และ 100,000-300,000 บาทต่อปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ที่ 300,001-500,000 บาทต่อปี จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมาคือมากกว่า 500,000 บาทต่อปี จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 และ 100,000-300,000 บาทต่อปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 ส่วนใหญ่มีจำนวนพื้นที่เพาะปลูก 31-40 ไร่จำนวน 248 คนคิดเป็นร้อยละ 55.1 รองลงมา 11-20 ไร่ จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 มากกว่า 40 ไร่ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 และ 21-30 ไร่ จำนวน 46 คนคิดเป็นร้อยละ 10.2 ส่วนใหญ่มีการเพาะปลูกข้าวมากที่สุด ที่จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมาอ้อยจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 ข้าวโพดจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 มันสำปะหลังจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 ขนุนและพืชชนิดอื่นๆ จำนวน 18 คิดเป็นร้อยละ 4.0 ส่วนใหญ่เคยใช้มากกว่า 1 สาร จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมาเคยใช้ทั้ง 3 สาร (พาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส) จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 เคยใช้สารไกลโฟเซต จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 เคยใช้คลอร์ไพริฟอสจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 และเคยใช้พาราควอต จำนวน 18 คิดเป็นร้อยละ 4.0 และส่วนใหญ่มีระยะเวลาการใช้มากที่สุดที่ 16-20 ปี จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 รองลงมา 21-30 ปี จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 ระยะเวลาใช้สาร 11-15 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 ระยะเวลาการใช้ 6-10 ปี จำนวน 43 คิดเป็นร้อยละ 9.6 และระยะเวลาการใช้สารน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส เพื่อลดความเสี่ยงของประชาชนในการบริโภคสินค้าเกษตร ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์;(กรณีศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรี) ได้แก่ การใช้สารกำจัดศัตรูพืชช่วยลดต้นทุนในการทำเกษตรกรรม การใช้สารกำจัดศัตรูพืช ช่วยประหยัดเวลาในการทำเกษตรกรรม การใช้สารกำจัดศัตรูพืชมีความสะดวกสบายในการทำเกษตรกรรม ประสิทธิภาพของสารกำจัดศัตรูพืช ความจำเป็นในการใช้

สารกำจัดศัตรูในการทำเกษตรกรรม ความเคยชินในการใช้สารกำจัดศัตรูพืชในการทำเกษตรกรรม ภูมิวิธีการใช้งานและการป้องกันที่ถูกต้องและปลอดภัย ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของสารกำจัดศัตรูพืชในการทำเกษตรกรรม ความรู้เกี่ยวกับการตกค้างในพืชผักทางการเกษตร ศักยภาพในการเป็นสารก่อมะเร็งของสารกำจัดศัตรูพืช ต้นทุนการใช้สารชนิดอื่นทดแทน ผลกระทบเมื่อมีการยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า

ทัศนคติของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศ ยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส	\bar{X}	Std.Deviation	ระดับ ความสำคัญ
การใช้สารกำจัดศัตรูพืชช่วยลดต้นทุนใน การทำเกษตรกรรม	4.3089	0.49361	มากที่สุด
การใช้สารกำจัดศัตรูพืชช่วยประหยัดเวลา ในการทำเกษตรกรรม	4.6133	0.45930	มากที่สุด
การใช้สารกำจัดศัตรูพืชมีความ สะดวกสบายในการทำเกษตรกรรม	4.3807	0.50801	มากที่สุด
ประสิทธิภาพของสารกำจัดศัตรูพืช	4.2689	0.44942	มากที่สุด
ความจำเป็นในการใช้สารกำจัดศัตรูในการ ทำเกษตรกรรม	4.6200	0.46244	มากที่สุด
ความเคยชินในการใช้สารกำจัดศัตรูพืชใน การทำเกษตรกรรม	4.2681	0.48862	มากที่สุด
ภูมิวิธีการใช้งานและการป้องกันที่ถูกต้องและ ปลอดภัย	3.6333	0.55406	มาก
ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของสารกำจัด ศัตรูพืชในการทำเกษตรกรรม	3.6519	0.84232	มาก
ความรู้เกี่ยวกับการตกค้างในพืชผักทาง การเกษตร	3.2452	0.68885	ปานกลาง
ศักยภาพในการเป็นสารก่อมะเร็งของสาร กำจัดศัตรูพืช	3.4637	0.59303	มาก
ต้นทุนการใช้สารชนิดอื่นทดแทน	4.7985	0.37146	มากที่สุด
ผลกระทบเมื่อมีการยกเลิกใช้สารพารา ควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส	4.3170	0.45726	มากที่สุด
รวม	4.1308	0.26005	มาก

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส แตกต่างกัน โดยทัศนคติเกษตรกรที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีทัศนคติในภาพรวม แตกต่างจาก เกษตรกรที่มีอายุ 21-30ปี, 41-50ปี, 51-60ปี และมากกว่า 60ปี ทัศนคติเกษตรกรที่มีอายุ 21-30 ปี มีทัศนคติในภาพรวมแตกต่างจาก เกษตรกรที่มีอายุ 31-40 ทัศนคติเกษตรกรที่มีอายุ 31-40 ปี มีทัศนคติภาพรวม แตกต่างจาก เกษตรกรที่มีอายุ 41-50ปี,51-60ปีและมากกว่า 60 ปี ทัศนคติเกษตรกรที่มีอายุ 41-50 ปี มีทัศนคติในภาพรวม แตกต่างจาก เกษตรกรที่มีอายุ,51-60ปี และมากกว่า 60ปี ทัศนคติเกษตรกรที่มีอายุ 51-60 ปี มีทัศนคติในภาพรวมแตกต่างจาก เกษตรกรที่มีอายุมากกว่า 60ปี

ทัศนคติของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส มีค่า Sig.เท่ากับ 0.000 หมายความว่า เพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส แตกต่างกัน

ระดับการศึกษาของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส มีทัศนคติที่แตกต่างกัน โดยทัศนคติเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา มีทัศนคติแตกต่างจาก เกษตรกรที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษามัธยมศึกษาต้นตอน-ปลายและปริญญาตรี ทัศนคติเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีทัศนคติในภาพรวม แตกต่างจากเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ทัศนคติเกษตรกรที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น-ปลายในภาพรวม แตกต่างจาก เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาปวช,ปวส ทัศนคติเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาปวช ในภาพรวม แตกต่างจาก เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ทัศนคติเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาปวส ในภาพรวม แตกต่างจาก เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี

รายได้ของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส มีทัศนคติที่แตกต่างกัน โดยทัศนคติเกษตรกรที่มีจำนวนพื้นที่เพาะปลูก 11-20 ไร่ มีทัศนคติแตกต่างจากเกษตรกรที่มีจำนวนพื้นที่21-30ไร่,31-40 ไร่และมากกว่า 40 ไร่ ทัศนคติเกษตรกรที่มีจำนวนพื้นที่เพาะปลูก 21-30ไร่ ในภาพรวมมีทัศนคติแตกต่างจาก เกษตรกรที่มีจำนวนพื้นที่เพาะปลูก31-40ไร่และมากกว่า 40 ไร่ ทัศนคติเกษตรกรที่มีจำนวนพื้นที่เพาะปลูก 31-40ไร่ ในภาพรวมมีทัศนคติแตกต่างจาก เกษตรกรที่มีจำนวนพื้นที่เพาะปลูกมากกว่า 40 ไร่

จำนวนพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส มีทัศนคติที่แตกต่างกัน โดยทัศนคติเกษตรกรที่มีจำนวนพื้นที่เพาะปลูก 11-20 ไร่ มีทัศนคติแตกต่างจากเกษตรกรที่มีจำนวนพื้นที่21-30ไร่,31-40 ไร่และมากกว่า 40 ไร่ ทัศนคติเกษตรกรที่มีจำนวนพื้นที่เพาะปลูก 21-30ไร่ ในภาพรวมมีทัศนคติแตกต่างจาก เกษตรกรที่มีจำนวนพื้นที่เพาะปลูก31-40ไร่และมากกว่า 40 ไร่ ทัศนคติเกษตรกร

ที่มีจำนวนพื้นที่เพาะปลูก 31-40ไร่ ในภาพรวมมีทัศนคติแตกต่างจาก เกษตรกรที่มีจำนวนพื้นที่เพาะปลูกมากกว่า 40 ไร่

ชนิดพืชที่เพาะปลูกของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส มีทัศนคติที่แตกต่างกัน โดยชนิดพืชที่เพาะปลูกของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส มีทัศนคติที่แตกต่างกัน โดยทัศนคติเกษตรกรที่ปลูกข้าว มีทัศนคติแตกต่างจากเกษตรกรที่ปลูกข้าวโพด, อ้อย, พืชไร่อื่นๆและขนุน ทัศนคติเกษตรกรที่มีปลูกข้าวโพด ในภาพรวมมีทัศนคติแตกต่างจากเกษตรกรที่ปลูกมันสำปะหลัง, อ้อย, พืชไร่อื่นๆและขนุน ทัศนคติเกษตรกรที่ปลูกมันสำปะหลังในภาพรวมมีทัศนคติแตกต่างจาก เกษตรกรที่ปลูกอ้อย, พืชไร่อื่นๆและขนุนทัศนคติเกษตรกรที่ปลูกอ้อย ในภาพรวมมีทัศนคติแตกต่างจาก เกษตรกรที่ปลูกพืชไร่อื่นๆและขนุน

ประวัติการใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอสที่มีผลต่อทัศนคติของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส แตกต่างกัน โดยทัศนคติเกษตรกรที่เคยใช้พาราควอตมีทัศนคติแตกต่างจากเกษตรกรที่เคยใช้สารไกลโฟเซต, สารคลอร์ไพริฟอส, เคยใช้มากกว่า1สารและเคยใช้ทั้ง 3 สาร (พาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ทัศนคติเกษตรกรที่เคยใช้สารไกลโฟเซต ในภาพรวมมีทัศนคติแตกต่างจาก เกษตรกรที่เคยใช้สารคลอร์ไพริฟอส, เคยใช้มากกว่า 1 สารและเคยใช้ทั้ง 3 สาร (พาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส) ทัศนคติเกษตรกรที่เคยใช้สารมากกว่า 1สาร ในภาพรวมมีทัศนคติแตกต่างจาก เกษตรกรที่เคยใช้ทั้ง 3 สาร (พาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส)

ระยะเวลาในการใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอสของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส มีทัศนคติที่แตกต่างกัน โดยทัศนคติเกษตรกรที่มีระยะเวลาใช้สารน้อยกว่า 5 ปี มีทัศนคติแตกต่างจากเกษตรกรที่มีระยะเวลาใช้สาร11-15ปี, 16-20ปี และ21-30ปี ทัศนคติเกษตรกรที่มีระยะเวลาใช้สาร 6-10ปี ในด้านภาพรวมมีทัศนคติแตกต่างจาก เกษตรกรที่มีระยะเวลาใช้สาร11-15ปี, 16-20ปี และ 21-30ปี ทัศนคติเกษตรกรที่มีระยะเวลาการใช้สาร 11-15ปี ในภาพรวมมีทัศนคติแตกต่างจากเกษตรกรที่มีระยะเวลาใช้สาร16-20 ปีและ21-30ปี ทัศนคติเกษตรกรที่มีระยะเวลาการใช้สาร 16-20ปี ในภาพรวมมีทัศนคติแตกต่างจาก เกษตรกรที่มีระยะเวลาใช้สาร21-30ปี

นอกจากนี้ผลการวิจัยบ่งชี้ว่า ทัศนคติของเกษตรกรที่มีผลต่อการประกาศยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส เพื่อลดความเสี่ยงของประชาชนในการบริโภคสินค้าเกษตร ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ; (กรณีศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรี) ในแต่ละด้านพบว่า ด้านต้นทุนการใช้สารอื่นทดแทนมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาความจำเป็นในการใช้สารกำจัดศัตรูในการทำเกษตรกรรม การใช้สารกำจัดศัตรูพืชช่วยประหยัดเวลาในการทำเกษตรกรรม การใช้สารกำจัดศัตรูพืชมีความสะดวกสบายในการทำเกษตรกรรม ผลกระทบเมื่อมีการยกเลิกใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส การ

ใช้สารกำจัดศัตรูพืชช่วยลดต้นทุนในการทำเกษตรกรรม ประสิทธิภาพของสารกำจัดศัตรูพืช ความเคยชินในการใช้สารกำจัดศัตรูพืชในการทำเกษตรกรรม ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของสารกำจัดศัตรูพืชในการทำเกษตรกรรม รู้วิธีการใช้งานและการป้องกันที่ถูกต้องและปลอดภัย ศักยภาพในการเป็นสารก่อกวนของสารกำจัดศัตรูพืชสอดคล้องกับ ความรู้เกี่ยวกับการตกค้าง ในพืชผักทางการเกษตร และจากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยในการยกเลิกสารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอสจากการตอบแบบสอบถามข้อคำถามแต่ละด้าน

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. ในด้านรู้วิธีการใช้งานและการป้องกันที่ถูกต้องและปลอดภัย ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกรในการใช้สารเคมีแต่ละชนิด เพื่อให้เกษตรกรมีการปฏิบัติที่ถูกต้องและมีความปลอดภัยในการใช้สารเคมี

2. ในด้านความรู้เกี่ยวกับอันตรายของสารกำจัดศัตรูพืชในการทำเกษตรกรรม ควรมีการจัดอบรมให้กับเกษตรกรถึงอันตรายของสารเคมีที่จะส่งผลกระทบต่อตนเองและสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้างเพื่อให้ตระหนักถึงอันตรายของสารเคมีแต่ละชนิด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษากลุ่มตัวอย่างในเชิงลึก เช่น การใช้การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกมากขึ้น เพื่อที่จะทราบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในแต่ละด้านอย่างไรบ้างได้ดียิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มากขึ้นให้ครอบคลุมในหลายๆจังหวัดเพื่อผลวิจัยที่ครอบคลุมและมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ผศ.ดร.นพดล กิตนะ,รัฐлікกับจุฬา.(2560) “ทำไมต้องเลิกใช้ พาราควอต”. สืบค้นเมื่อวัน12 มกราคม 2563 จาก<https://www.chula.ac.th/cuinside/10196/>
(ผู้จัดการออนไลน์,“ย้ำอีกครั้ง... อันตรายแค่ไหน! ทำไมต้องห้ามใช้ 3 สารพิษ “พาราควอต - คลอร์ไพริฟอส - ไกลโฟเซต”,MGR ONLINE.(8 กุมภาพันธ์ 2562)ในประเทศไทย พบ “ไกลโฟเซต” ปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม โดยมหาวิทยาลัยนเรศวร พบการตกค้างของไกลโฟเซตในน้ำดื่มบรรจุขวดที่ผลิตในจังหวัดน่านเฉลี่ย 10.1 ไมโครกรัมต่อลิตร และพบในน้ำประปาเพื่อการอุปโภคบริโภค 11.26 ไมโครกรัมต่อลิตร โดยมีระดับการตกค้างในหลายตัวอย่างที่เกินค่ามาตรฐานของบางประเทศ การตกค้างของไกลโฟเซตในสิ่งแวดล้อมและในร่างกายของแม่

และทารกเป็นสิ่งที่น่ากังวล เนื่องจากมีงานวิจัยชี้ว่าการตกค้างแม้เพียงเล็กน้อยก็อาจส่งผล
กระทบต่อการทำงานของต่อมไร้ท่อได้

(เอกชัย จันทอง, “อันตรายพาราควอตภัยร้ายใกล้ชีวิต”, โปสทูเดย์.(25 มิถุนายน 2561)

รศ.ดร.พวงรัตน์ ขจิตวิษยานุกุล ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ ด้าน
วิจัยและนวัตกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร วิเคราะห์ปัญหา
และอันตรายของสารพาราควอตไว้อย่างน่าสนใจว่า สำหรับพาราควอตนั้นทุกคนเข้าใจดีว่าเป็น
ยาฆ่าหญ้าที่มีประสิทธิภาพสูงมาก เวลาพ่นสารเคมีนี้ วัชพืชหรือส่วนสีเขียวของใบไม้จะทำให้
พืชเหี่ยวเหลืองและตายทันที เพราะฉะนั้นประสิทธิภาพดีมาก

(รักบ้านเกิด,เรื่องเด็ดเกร็ดเกษตร,2562)งานวิจัยตรวจสอบสารพิษตกค้างในผักและผลไม้ของ
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา รายงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมหิดล และข้อมูลการ
ตรวจสอบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในผัก-ผลไม้ ของเครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ให้ข้อมูลที่
สอดคล้องกัน โดยพบว่าคลอร์ไพริฟอสเป็นสารเคมีที่ตกค้างมากที่สุดในกลุ่มสารกำจัดแมลง
โกวิทย์ วงศ์สุรวัฒน์, มติชน .(2560) “เรื่องของพาราควอต”. สืบค้นเมื่อวัน มกราคม 12 , 2563
จากhttps://www.matichon.co.th/columnists/news_762775

เครือข่ายเตือนภัยสารกำจัดศัตรูพืช,Thai-PAN,(2560), สืบค้นเมื่อ มกราคม19,2563

จาก <https://www.thaipan.org/>

ธัญญาพร บัวทอง,บีบีซีไทย.(2559). พาราควอต : 1 ใน 3 สารเคมีอันตรายในอุตสาหกรรม
การเกษตร. สืบค้นเมื่อวัน มกราคม12, 2563 จาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-45312985>

รักบ้านเกิด,เรื่องเด็ดเกร็ดเกษตร.(2562) สืบค้นเมื่อ มกราคม 19,2563 จาก

<https://www.rakbankerd.com/agriculture/news-view.php?id=11005&s=tblplant>

